

Imię i nazwisko pacjenta: _____

Nr historii choroby: _____ PESEL/Data urodzenia*: _____

Dane przedstawiciela ustawowego (jeśli dotyczy):

Imię i nazwisko: _____ PESEL: _____

Adres: _____ Telefon: _____

FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY PACJENTA NA PRZEPROWADZENIE DRENAŻU OPŁUCNEJ

I. Opis choroby będącej powodem zgłoszenia się pacjenta

Państwa lekarz zaproponował przeprowadzenie u Pani/Pana drenażu opłucnej.

Zabieg wykonuje się u pacjentów z obecnością płynu lub powietrza w jamie opłucnowej. Stan taki dotyczy następujących chorób: odma, ropniak płucnej, krwiak opłucnej, płyn w jamie opłucnowej. Celem zabiegu jest usunięcie płynu lub powietrza z jamy opłucnej, rozprężenie płuca co pozwoli prawidłowo oddychać. Zabieg ma charakter głównie leczniczy, ale w trakcie tego zabiegu pobiera się często próbki na badania diagnostyczne.

II. Opis przebiegu proponowanego zabiegu, znieczulenie i oczekiwane korzyści

Jeśli w wyniku procesu chorobowego, w jamie opłucnej (przestrzeni okalającej płuco), zgromadzi się duża ilość płynu (fizjologicznie znajduje się tam jedynie kilka ml) lub powietrza może być konieczne wykonanie tzw. drenażu jamy opłucnowej. Zabieg ten jest wykonywany w celu usunięcia ropy (w przypadku ropniaka opłucnej), płynu parapneumonicznego (towarzyszącego zapaleniom płuc), powietrza (w przypadku odmy opłucnowej), krwi (w razie krwiaka opłucnej np. po urazie klatki piersiowej) czy po zabiegach chirurgicznych na klatce piersiowej.

Gromadzący się w opłucnej płyn/powietrze prowadzi do uciśnięcia płuca i zaburzenia wentylacji. Wymaga ewakuacji poprzez założenie plastikowej rurki tzw. drenu, który następnie zostaje podłączony do urządzenia ssącego. Drenaż jest utrzymywany kilka dni aż do resorpcji odmy lub ewakuacji ropniaka.

Najczęściej wybieranym i najbezpieczniejszym miejscem dostępu do założenia drenu jest IV-V przestrzeń międzyżebrowa w linii pachowej środkowej lub II przestrzeń międzyżebrowa w linii środkowo-obończykowej. Procedura jest wykonywana w sposób sterylny. Po ułożeniu pacjenta na plecach lub na boku, lekarz przygotowuje pole operacyjne dokładnie myjąc i dezynfekując obszar planowanego zabiegu. W celu zmniejszenia ryzyka zakażenia okłada się tą okolicę jałową chustą. Po **znieczuleniu miejscowym** skóry roztworem lidokainy aplikowanym za pomocą strzykawki z igłą wkłuwaną w międzyżebro, mającym na celu zmniejszenie dolegliwości bólowych, nacina się skórę na długości około 1-2 cm na wysokości górnego brzegu żebra, nad którym planuje się wprowadzenie drenu. Następnie za pomocą zakrzywionego, tępego narzędzia (najczęściej peana) wytwarza się kanał w tkankach miękkich. Zakłada się tzw. szef materacowy lub kapciuchowy, który będzie uszczelniał kanał, a następnie wprowadza się dren z mandrynem/prowadnicą zakończoną ostrą końcówką. Średnica drenu częściowo zależy od rodzaju treści zawartej w jamie opłucnowej.

Po dojściu do opłucnej, przebija się ją prowadnicą, a następnie dren wsuwa się głębiej jednocześnie ostrożnie wycofując mandryn. Wprowadzony dren łączy się z zestawem drenażowym biernym bądź o ujemnym ciśnieniu (15–25 cm H₂O). Dren zostaje umocowany do skóry a brzegi wytworzonej rany zbliżone szwem. Miejsce zostaje zaopatrzone jałowym opatrunkiem.

Oczekiwana korzyścią jest :

- usunięciu płynu lub powietrza z jamy opłucnej,
- rozprężenie płuca.

Imię i nazwisko pacjenta:

PESEL/Data urodzenia:

Nr historii choroby:

(Miejsce na informację graficzną wykorzystywaną w trakcie przekazywania informacji na temat zabiegu)

III. Zalecenia pozabiegowe

Po badaniu chory pozostaje początkowo pod obserwacją personelu medycznego pracowni zabiegowej, a następnie zostaje przekazany na wózek w pozycji siedzącej lub leżącej do oddziału macierzystego, gdzie jeszcze przez kolejne godziny lub dni pozostaje pod nadzorem personelu fachowego. W niektórych przypadkach wykonuje się kontrolne zdjęcie RTG klatki piersiowej w celu oceny zmian radiologicznych.

IV. Opis innych dostępnych metod diagnostyki i leczenia

Alternatywną metodą, ale zdecydowanie mniej skuteczną są powtarzane kolejne nakłucia opłucnej celem ewakuacji płynu lub powietrza, jednak sam zabieg wielokrotnie powtarzany obciążony jest większym ryzykiem niepowodzenia, zakażenia i powikłań.

V. Opis powikłań standardowych związanych z proponowaną procedurą medyczną lub operacją

Jak każdy zabieg medyczny, także drenaż jamy opłucnowej wiąże się z ryzykiem powikłań. Mogą to być m.in.:

- rozedma podskórna, czyli obecność powietrza w tkance podskórnej m. innymi wskutek nieszczelności kanału,
- nieprawidłowe położenie drenu, mogące wymagać repozycji lub założenia kolejnego drenu,
- nieskuteczność drenażu,
- przypadkowe uszkodzenie tkanki płucnej lub pęczka naczyniowo-nerwowego międzyżebrowego skutkujące wynaczynieniem się krwi do opłucnej i mogące wymagać interwencji torakochirurgicznej (wideotorakoskopii),
- zakażenie opłucnej.

Monitorowanie pacjenta w czasie badania ma na celu szybkie wykrycie i natychmiastowe podjęcie działań w razie wystąpienia tych z powyższych powikłań, które wymagają leczenia. Korzyści jakie odnosi pacjent z wykonania zabiegu wielokrotnie przewyższają ewentualne ryzyko powikłań. Zabieg wykonywany jest przez zespół fachowców z długoletnim doświadczeniem zawodowym.

VI. Opis zwiększonego ryzyka powikłań w związku ze stanem zdrowia pacjenta

Stan ogólny pacjenta przed planowanym drenażem opłucnej jest każdorazowo oceniany przez lekarza prowadzącego i musi być uwzględniony przed wykonaniem zabiegu. Z tego względu istnieją względne przeciwwskazania do drenażu opłucnej, do których należą:

- zaburzenia krzepnięcia krwi, w tym stosowanie leków przeciwkrzepliwych lub przeciwplatekcyjnych,
- aktywne zakażenie skóry lub tkanek miękkich w miejscu planowanego wprowadzenia drenu,
- brak współpracy ze strony chorego uniemożliwiający bezpieczne przeprowadzenie procedury,
- niekorzystne warunki anatomiczne lub lokalizacja płynu opłucnowego utrudniająca bezpieczny dostęp.

Wymienione czynniki mogą zwiększać ryzyko powikłań, dlatego decyzja o założeniu drenażu opłucnej powinna być zawsze podejmowana indywidualnie, z uwzględnieniem bilansu korzyści i ryzyka oraz aktualnego stanu klinicznego pacjenta.

Imię i nazwisko pacjenta:

PESEL/Data urodzenia:

Nr historii choroby:

(Miejsce w formularzu do indywidualnego wypełnienia przez lekarza opiekującego się pacjentem)

Ryzyko powikłań: ☐ małe ☐ średnie ☐ duże

VII. Opis prognozy pozabiegowej i powikłań odległych

Jeśli leczenie przebiega prawidłowo, to po kilku dniach dren zostaje usunięty a płuco pozostaje rozprężone. Założony szew wymaga usunięcia po 7-10 dniach.

Do możliwych powikłań późnych należą zakażenie przyranne oraz zakażenie jamy opłucnej.

Należy mieć świadomość, że procedura założenia drenu do opłucnej jest procedurą inwazyjną związaną z ryzykiem powikłań, zarówno wymienionych powyżej, jak i innych, trudnych do przewidzenia. Wystąpienie powikłań może wymagać konsultacji torakochirurgicznej i leczenia operacyjnego, może być także przyczyną śmierci.

Ryzyko odległych powikłań ☐ małe ☐ średnie ☐ duże

VIII. Opis możliwych następstw rezygnacji z proponowanego leczenia

Rezygnacja z proponowanego zabiegu nie pozwoli na uzyskanie wymieniowych wcześniej korzyści medycznych, może opóźnić podjęcie skutecznego leczenia lub doprowadzić do trwałych uszczerbków na zdrowiu.

(Miejsce w formularzu do indywidualnego wypełnienia przez lekarza opiekującego się pacjentem)

Imię i nazwisko pacjenta:

PESEL/Data urodzenia:

Nr historii choroby:

IX. Oświadczenia Pacjenta dot. proponowanego drenażu opłucnej

W dniu ____/____/____/ lekarz
przeprowadził/a ze mną rozmowę wyjaśniającą na temat **proponowanego zabiegu drenażu opłucnej**.

Oświadczam, że miałem/am wystarczający czas na zapoznanie się z informacją zawartą w niniejszym formularzu, zapoznałem/am się z nią i ją zrozumiałem/am, zrozumiałem/am także wyjaśnienia lekarza, zostałem/am wyczerpująco poinformowany/a o celu i przebiegu operacji oraz ryzyku powikłań jej wykonania albo możliwych następstwach rezygnacji z proponowanego leczenia, miałem/am możliwość zadawania dodatkowych pytań, na które uzyskałem/am wyczerpujące odpowiedzi. Lekarz poinformował mnie również o tym, że przebieg, ryzyko powikłań oraz efekty zabiegu nie są identyczne w przypadku każdego pacjenta.

Udzielono mi również rzetelnej informacji na temat wszelkich następstw i powikłań jakie mogą wystąpić w związku z niezastosowaniem się do wskazań lekarza po zabiegu.

Jeżeli ma Pan/Pani jeszcze jakieś pytania dotyczące proponowanego zabiegu prosimy o ich wpisanie poniżej:

Przed rozpoczęciem operacji udzieliłem/udzieliłam pełnych i prawdziwych informacji na pytania, które lekarz zadawał mi w trakcie wywiadu lekarskiego odnośnie:

- mojego stanu zdrowia,
- wszelkiego typu alergii,
- trwającej terapii chorób przewlekłych,
- istnienia/braku ciąży,
- przyjmowanie leków,
- przebytych zabiegów i urazów.

data

czytelny podpis Pacjenta

data

czytelny podpis Przedstawiciela
ustawowego Pacjenta

Prosimy o podanie ewentualnych zastrzeżeń i uwag dotyczących opisanych powyżej informacji:

data

czytelny podpis Pacjenta

data

czytelny podpis Przedstawiciela
ustawowego Pacjenta

Imię i nazwisko pacjenta:

PESEL/Data urodzenia:

Nr historii choroby:

W związku z powyższym:

Wyrażam zgodę na przeprowadzenie drenażu opłucnej.

Zostałem/am poinformowany/a, że udzielona przeze mnie zgoda może być w każdej chwili cofnięta.

data i godzina

czytelny podpis Pacjenta

data i godzina

czytelny podpis Przedstawiciela
ustawowego Pacjenta

Nie wyrażam zgody na przeprowadzenie drenażu opłucnej.

Jednocześnie oświadczam, że zostałem/am poinformowany/a o możliwych negatywnych konsekwencjach takiej decyzji dla mojego zdrowia i życia, które obejmują w szczególności:

Uzasadnienie odmowy

(Miejsce w formularzu do indywidualnego wypełnienia przez pacjenta/przedstawiciela ustawowego i ewentualnego wskazania uzasadnienia odmowy wyrażenia zgody na przeprowadzenie zabiegu na drogach oddechowych. Podanie uzasadnienia jest dobrowolne.)

data i godzina

czytelny podpis Pacjenta

data i godzina

czytelny podpis Przedstawiciela
ustawowego Pacjenta

Imię i nazwisko pacjenta:

PESEL/Data urodzenia:

Nr historii choroby:

X. Oświadczenie lekarza

Oświadczam, że:

przedstawiłem/am* pacjentce/pacjentowi planowany sposób leczenia zgodnie z prawdą i posiadaną wiedzą medyczną. Udzieliłem/am informacji umożliwiających świadome wyrażenie zgody bądź świadomą odmowę na udzielanie świadczeń zdrowotnych oraz poinformowałem o możliwych zagrożeniach i powikłaniach, które mogą wystąpić w przebiegu lub wyniku proponowanej procedury medycznej oraz udzieliłem odpowiedzi na jej/jego pytania. Poinformowałem pacjentkę/pacjenta o negatywnych konsekwencjach niewyrażenia zgody na zaproponowany zabieg.

Z uwagi na stan pacjenta powyższe informacje nie zostały mu przekazane*.

_____ data

_____ oznaczenie lekarza udzielającego wyjaśnień
i odbierającego oświadczenie (pieczętka i podpis)

Pacjent nie jest w stanie złożyć oświadczenia o wyrażeniu zgody / odmowie wyrażenia zgody w formie pisemnej z powodu:

Pacjent złożył oświadczenie o wyrażeniu zgody/odmowie wyrażenia zgody* **na przeprowadzenie drenażu opłucnej** w następujący sposób:

Oświadczenie zostało złożone w sposób dostatecznie jasny.

_____ data i godzina

_____ oznaczenie lekarza odbierającego
oświadczenie (pieczętka i podpis)

_____ miejsce na ewentualny podpis osoby trzeciej
obecnej przy składaniu oświadczenia

Uzyskano zgodę sądu opiekuńczego **na przeprowadzenie zaproponowanego zabiegu: drenaż opłucnej.**

(Miejsce w formularzu do indywidualnego wypełnienia przez lekarza i wskazania przyczyny uzyskania zgody zastępczej, danych sądu, daty i miejsca wydania, sygnatury postanowienia oraz jego zakresu):

_____ data

_____ pieczętka i podpis lekarza